

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 137. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700592817936/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

yde et Menneske den egenlige centrale Tilfredsstillelse; til virkelig at nyde Alt dette behøves noget Forangaaende, indre Udfyldende, en levende Magt og Kraft, der stræber mod et Formaal og til Nød kan være sig selv nok. Det var denne, jeg manglede, efter at Gaarden var funden og vunden, og til mine Planer eller Phantasier om dens Ombygning og Udstyrelse blev Alt, hvad jeg saae, meget for stort. Men under den dunkle Uro, som sneg sig paa mig, syntes det mig dog, at jeg bestandig skulde have Mere, og jeg reiste til Neapel for at see Museet, Pompeji o.s.v.

Jeg blev et Par Maaneder i den moralsk hæsle By med dens lærmende, tankeløse, frivole Befolkning, men med Havet og Øerne, med Vesuv og Vinene, med Luften, der kjærtegner Øiet og Aandedrættet, med den sjælelige Vellyst, som de udgravede Mindesmærker om antik Livsglæde skjænke Sindet.

Da jeg kom tilbage til Rom, var det, som om den stille, alvorfulde, hoitidelig triste Stad var et Hjem, der havde ventet paa mig og saae paa mig med et uudforskeligt Blik, som kastede mig ind i mig selv og gjorde mig tungsindig. Der laae Breve fra min Søster og Valdemar; de klagede over Veiret og over Forkjølelse. Der er Tider, Omgivelser, Sindsstemninger, da selv Ord fra dyrebare Personer, Ord, der til en vis Grad vække Ens Deltagelse, dog komme uheldig, fordi man selv er i Vaande og Trang, men til noget Større og Dybere, end de Skrivende have Anelse om. En lille Bogpakke var fulgt med, og den første Bog, jeg tog i Haanden, gav jeg mig til at læse, som kun den læser, der længe har sultet efter saadan Føde. Det var Paludan-Müllers »Kalanus«. Jeg veed ikke, om det er et saa stort, usædvanligt Digtværk, som det fra Først af og helt igjennem forekom mig at være. Jeg læste maaskee, som man sjelden læser: med personlig Interesse, med Betagenhed, med Angst, og da jeg kom til Stedet, hvor Indierne lovsynge Kalanus, fordi han har Mod til frivillig at døe paa Baalet, og beklage sig selv, fordi de ikke have et saadant Mod, blev det mig klart, at det ogsaa var min Sang, at jeg ikke havde fundet Noget i Verden at give mig hen for, at jeg hverken havde Mod eller Offerberedthed, at mit Liv var en langsom Hændelse. Endelig kom jeg til den sidste Linie, hvor Krigeren Melcager, fuld af Livskraft og Mod, men dybt greben ved at have seet Kalanus's frivillige Martyrdød, udraaber: »Høit leve Kongen og hans Ven Kalanus!« Hvad var der i dette Udtryk? Hvilket særeeget, usædvanligt Trylleri i Soldater-